

Barák plný nenávisti a intrik. Žantovský bilancuje, jak se ČT do tohoto stavu dostala

- CZ24 News | 16. července 2023

ČESKO: „Ze svědectví jednotlivých lidí jasně vyznívalo, že atmosféra mezi pracovními kolektivy je šílená, že tam jde o život a existenci,“ říká Petr Žantovský o situaci na Kavčích horách. Připomíná čím dál častější výzvy k oslabení vlivu Václava Moravce a bilancuje, jaké momenty Českou televizi do současné šílené atmosféry dostaly. Věnuje se rovněž razantnímu vyjádření bývalého guvernéra ČNB Miroslava Singera o zrušení veřejnoprávní televize a také odchodu spisovatele, který pro náš národ jako autor udělal nejvíc za posledních padesát let.

Hned ve dvou tématech se dnes budeme věnovat České televizi. V tom prvním bude řeč o tom, kam se asi tak, po zabetonování v podobě dvojího funkčního období Petra Dvořáka, bude veřejnoprávní služba ubírat. „Nový ředitel Jan Souček je dlouholetý televizák, ale jeho ochota dělat radikální změny bude odvislá od spousty okolností. Jednou z nich je dohoda s centrálními politickými silami, a to možná nejen koaličními, ale i opozičními. V té souvislosti jsem si našel **zajímavý článek Tomáše Mrkvičky** z mix24.cz. Upozorňuje v něm na jednu důležitou věc, která je tím druhým mantinelem z těch, v nichž se pan Souček bude pohybovat, a tím je vyrovnání s tradicí jakéhosi zabetonování ‚hvězd‘ v České televizi. A to už neplatí jen pro zábavu, ostatně před dvěma týdny jsme se tu bavili o Karlu Šípovi, jehož Všechnopárty se vysílá už osmnáctým rokem,“ uvádí pro ParlamentníListy.cz Petr Žantovský.

Zabetonování platí v České televizi i pro oblast, která nás zajímá nejvíce, a to je zpravodajství. „Autor zmíněného článku se výslovně soustředil na kauzu Václav Moravec. Připomíná, že se právník Zdeněk Koudelka dlouhé roky snažil získat z České televize informace o tom, kolik koncesionářského poplatníka stojí pořady Otázky Václava Moravce a Focus Václava Moravce. Od roku 2017 odmítal generální ředitel Dvořák tato čísla vyndat na stůl, ačkoli je ČT k tomu povinná nejen podle zákona 106 o svobodném přístupu k informacím, ale už z principu, protože jde o veřejné prostředky a měla by tedy platit veřejná kontrola jejich využívání. Ale to pro Petra Dvořáka nic neznamenalo, v posledních letech nepřipustil sebemenší kritiku či kontrolu. Až letos Česká televize přiznala, že externí náklady na tvorbu dvou Moravcových pořadů vyšly na 8,9 milionu korun za rok,“ podotýká mediální analytik.

Bylo by zapotřebí vytvořit alternativní zpravodajské týmy

Až nyní se však podle článku ukazuje, že prý Václav Moravec není externím spolupracovníkem televize, jak se spekulovalo, ale je prý jejím kmenovým zaměstnancem. „To docela mění situaci, protože v tom případě pan Dvořák neodpověděl na otázku doktora Koudelky, jaké jsou celkové náklady na tyto pořady, protože ty jsou nutně minimálně o Moravcův plat vyšší. I tohle jsou otázky, na které bude muset nový ředitel pan Souček odpovídat. A já věřím, že se najde dost novinářů, kteří mu budou takové a podobné otázky klást. Pan Mrkvička v článku uvádí, že po moderátorské stránce je televize doslova zabetonovaná a na některé tváře jsme nuceni se dívat desítky let, že to není dobře a že by bylo třeba je prostrídat. To by celkem sedlo. Pak ale navrhuje angažmá mladých osobností a na konci článku dochází k závěru, že ti mladí budou vděční za šanci, ‚nebudou tak arogantní a odvedou skvělou práci za přiměřené peníze,‘“ poukazuje Petr Žantovský.

To už mu však přijde trochu jako z říše snů, protože Českou televizi považuje za moloch, který vytváří svět sám pro sebe. „A je zapouzdřený sám do sebe, je plný vzájemné nenávisti jednoho vůči

druhému, obrovské paranoie, což jsme viděli i v kauzách Fridrichové a Wollnera. Ze svědectví jednotlivých lidí jasně vyznívalo, že atmosféra mezi pracovními kolektivy je šílená, že tam jde o život a existenci. To je známka velmi nezdravého života organismu. Ale ten organismus predikuje tenhle způsob života, protože je takto do sebe uzavřený. Musely by se vytvořit alternativní zpravodajské týmy, alternativní formáty. Tak, jak to bývalo ještě za časů, kdy významný podíl na publicistice byl přepouštěn Brnu a Ostravě. Vzpomeňme si na Petra Bohuše a jeho publicistické pořady z Ostravy, které patřily většinou k tomu vyššímu standardu," doporučuje mediální odborník.

Věk, zkušenosti ani odvaha nejsou metodikou pro výběr lidí

Právě odtamtud vycházely i tak silné kauzy jako ty o lehkých topných olejích Jany Lorencové, kterými se Praha nezabývala. „Ale jí podřízená studia vytvářela v televizi zdravou konkurenci. Ten šílený nepotismus a jednostranné vládnutí, který tam dnes panuje, tehdy nefungovalo. Nevím, jestli teď bude mít někdo odvahu to změnit. Pan Souček přichází z Brna, tak možná odtamtud přivede nějaké zajímavé publicisty nebo moderátory. Fakt je ale ten, že to, že je někdo mladší, neznamená, že je lepší. Také to neznamená, že je vděčnější, že je skromnější, že bude otevřenější, že bude nezávislejší, že nebude dělat propagandu jedné části politického spektra jako ti dnešní, a ty ostatní umlčovat způsobem, jakým jsou dnes ti nepohodlní umlčováni v diskusních pořadech nebo tam vůbec nejsou zváni," vysvětluje Petr Žantovský.

Upozorňuje přitom, že ani mládí, ani stáří, ani hodně zkušeností, ani málo zkušeností, dokonce ani málo odvahy, ani více odvahy, není vždy jednoduchou metodikou k výběru lidí. „Tou hlavní metodikou je postavit těm lidem konkurenční prostředí. Nyní tam máte lidi jako Takáče, Tvarůžkovou, Písařovicovou, Železného a celý tenhle spolek, z něhož bych vyňal Marcelu Augustovou, která je vyškolená ještě z časů, kdy se učila žurnalistika jako objektivní. Konec konců byla to má spolužačka, ale hlavně byla vždy nejkvalitnější z České televize a za celá ta léta si nepamatuji jediný její výrazný přešlap. Ale ti ostatní tam udávají tón, a jestliže proti nim nestojí žádné konkurenční alternativní prostředí, tak se ta televize v tomto ohledu nikdy nezmění. A to je to hlavní, co by bylo třeba stále podsouvat jako inspiraci panu Součkovi," míní mediální analytik.

ODS měla zájem vyvést některé činnosti ven z České televize

Druhé téma se týká České televize z toho pohledu, zda má její existence ve stávající podobě smysl. „Pamatuji 25 let bojů o české vysílací prostředí. Nedlouho před krizí na Kavčích horách v roce 2000 tam docházelo k silnému pnutí jako důsledek nepotistických vztahů tvůrců, dramaturgů, programových pracovníků. Vznikla nátlaková akce ČT věc veřejná, konala se k tomu velká konference, z níž byla vydána tlustá brožura. Je zajímavé v ní dnes číst, protože tam je spousta stále stejných jmen lidí, kteří dnes tancují kolem televizního byznysu a snaží se urvat co nejvíc z veřejného vemene pro své zisky. Z toho pochopíte, že ani moc nejde o politiku, ta je sekundární, ale o prachy. Politika představuje jen cestu, jak prachy získat, jak si je udržet a jak k nim nepustit nikoho jiného. Tehdy se široce diskutovala otázka, jestli tento formát veřejnoprávního mediálního působení má ještě opodstatnění, jestli by nebylo dobré k tomu přistoupit jinak. Konec konců jak Dvořák, tak Souček se na toto téma v poslední době vyjadřovali," říká pro ParlamentníListy.cz Petr Žantovský.

Ovšem tehdy to vyjadřování bylo mnohem rozmanitější. „Vzpomínám si, že různí představitelé ODS v čele s Topolánkem byli velmi nakloněni myšlence outsourcingu základních mediálních veřejných služeb, které jsou formulovány v Zákoně o České televizi, na soukromé vysílatele. Protože se chystala digitalizace, bylo to možné. Vědělo se, že budou dva soukromí vysílatelé – Nova a Prima jako jediná dominantní média tohoto typu –, a tudíž nehrozilo až tak svázání nějakého kartelu. I když Prima s Novou po roce 2000 určitou dobu nějaké vnitřní kartelové propojení měly, minimálně přes pány Šmejce, Zacha a další produkty karlovarské podnikatelské líhně Petra Lukeše. Ale bylo to i docela

pozitivní, že se dvě velké televize dokázaly domluvit na tom, aby si neležly do zelí v prime timu podobným formátem a podobně. Obě televize – zejména Nova v čele s Vladimírem Železným – se chovaly v době krize na Kavčích horách veřejnoprávněji a mnohem objektivněji než ČT samotná,“ připomíná mediální odborník.

Jenom strašně žere, ale vůbec nic pořádného neprodukuje

Obě soukromá média už měla i technologie na stejné úrovni jako Česká televize. „Mnoho lidí si všimlo, že když se konala v Parlamentu nějaká akce, tak přijely dvě dodávky ČT, z nichž vystoupily dvě desítky lidí, zatímco z Novy a z Primy přijelo jedno auto a z každého vyšli tři, maximálně čtyři lidé. A odvedli úplně stejně hodnotnou zpravodajskou práci, ne-li lepší než zástup českotelevizáků. Čili v diskusi se hodně útočilo na efektivitu a na peníze. Navrhovalo se outsourcovat některé činnosti tomu vysílateli, který nabídne nejlepší podmínky. To byl rozumný názor, zastával ho nejen Mirek Topolánek, ale mám zato, že ho jednu dobu zastávala i Mirka Němcová, k čemuž by se dnes určitě nehlásila. Pokud ho nezastávala, tak se jí na dálku velmi omlouvám, ale protože jsem ji v té době denně potkával, tak mám pocit, že si pamatuji, co tehdy říkala, tak proč to nepřipomenout. Také se vedly debaty, že by se ČT měla úplně zprivatizovat. Autorem toho nápadu byl ekonom Pavel Kohout na jednom semináři v Senátu v roce 2008, nebo 2009,“ poukazuje Petr Žantovský.

Docela ho překvapilo, že do nynější debaty najednou vstoupil exguvernér České národní banky Miroslav Singer s námětem, který se vrací jakoby o ta léta zpátky. „Říká natvrdo, tu televizi zrušme, protože to je jako jalová kráva. Když to zjednoduším, to nejsou jeho slova, to jsou moje slova, tak jenom strašně žere, ale vůbec nic pořádného neprodukuje. Pohled na tu televizi je produktem dvaceti let času, který byl dán České televizi bez sebemenší kontroly, aby se po té krizi postavila na nohy a udělala něco pořádného. Pamatuji, že v těch časech ještě dělala něco pořádného. Kolem roku 2008 byl poprvé šéfem zpravodajství Zdeněk Šámal, snažil se zavádět nové formáty, uvádět nové tváře, byl plný nápadů. Ale když jsem ho viděl po létech, jak umdleně bloudí kuloáry a kancelářemi a vůbec nic nového nevymýšlí, jen pomáhá zabetonovat stavy staré deset a více let, tak mi z toho bylo smutno. Bylo jasné, že s těmito lidmi a s tímto způsobem financování to není reformovatelné,“ tvrdí mediální analytik.

Nechápe, jak můžou být lidé, kteří odmítají Českou televizi

Proto se mu tak moc líbí názor Miroslava Singera, že by bylo načase přestat tahat peníze z kapes daňových poplatníků a vrhnout Českou televizi do alespoň částečně tržního stavu. „Tam by se měla sama obhájit, a to i ekonomicky, že to, co produkuje, má nějakou poptávku mezi publikem. A pokud ne, tak je zbytečná. V tomto kontextu jsem se dočetl názory novináře Bartoníčka, který mě rozesmál tím, co napsal na Twitteru, a to hned v první větě: ‚Pořád mi nejde do hlavy, jak můžou být lidé, kteří odmítají Českou televizi‘. Nu, to je dobrý názorový rasismus. Ti lidé jsou mezi řádky označeni za blbce, tupce a nechápavce. Jak to, že nemají rádi Českou televizi? Dokud ji nebudou mít rádi, neměli by mít občanská práva a podobně. A pak to uzavírá tím, že by se lidé měli pomocí České televize vzdělávat, což jim otevře obzory,“ směje se Petr Žantovský.

„Vzpomínám si na naši společnou knihu **Černá kniha České televize**, v níž jsme shromáždili několik stovek faktických přešlapů, chyb a nesmyslů moderátorů a zpravodajů ČT. To byla kvanta důkazů, že Česká televize v tomto smyslu nic neumí, nevzdělává, naopak zavírá obzory. A to v té době zdaleka ještě nebylo z politických důvodů, to bylo z důvodů čisté hlouposti. Když dnes sledujete, jak na vás apodikticky promlouvá pan Borek z Izraele, tak jsem si vzpomněl, jak vedl rozhovor k výročí Jaroslava Haška nebo vydání Švejka. Měl tam jednoho Haškova potomka, a ten vyprávěl, že jeho předek byl také rudým komisařem ve městě Bugulma. A Borek mu transparentně až sympaticky mile na to odvětil: ‚A co to je?‘ Tak tenhle způsob vzdělávání asi pan Bartoníček nemyslel,“ tuší mediální odborník.

Není užitečná jako vzdělávací ani jako zpravodajská. Je k ničemu

Onehdy ho docela mile překvapil moderátor Jakub Železný, když v souvislosti s dolem Turów upozornil kolegy, kteří byli líní si to zjistit, že se v polštině vyslovuje Turův. „A takových příkladů bychom našli na další pokračování té knihy. Fakt je ten, že Česká televize není užitečná ani jako vzdělávací, ani jako zpravodajská. Je v zásadě k ničemu. [A ten materiál se dobírá](#) k závěru, proč tedy platíme za médium, které vytváří především zábavu, když tu máme Netflix, HBO a další platformy, které té zábavy poskytují nekonečně více a levněji. To si myslím, že je správné připomenout právě v dnech, kdy se chystá do trafiky pan generální ředitel, protože to všechno pro něj může být inspirace. A pro nás ostatní je to určitý lakmusový papírek toho, na co až všechno najde odvahu a naopak co všechno zase spadne pod stůl,“ konstatuje pro ParlamentníListy.cz Petr Žantovský.

Na závěr se není možné vyhnout tématu úmrtí Milana Kundery. „Začínal oslavnými básněmi na socialismus: ‚Člověk zahrada širá‘, ‚Poslední máj‘, byly to básně první poloviny padesátých let. Tím do literatury vstupoval jako mnozí jeho vrstevníci, ale odchází z ní jako autor naprosto originální, světový, s moudrostí, k níž se dopracoval obrovskou vnitřní sebereflexí. Teď nemyslím politickou, ale intelektuální. To se nenosí dospět k nějaké intelektuální sebereflexi a dovolit si posunout – a ještě k tomu sám sebe – do kontextu. Nebyl jsem překvapen, že zůstal ve Francii, že začal psát francouzsky, že dokonce zakázal překládat svá díla do češtiny. Byl to prostě velice svérázný autor, který si byl vědom toho, že dělá velké věci,“ zdůrazňuje mediální analytik.

Není v naší moci měnit věci, ale představy o nich ano

Má z haldy mediálních reflexí, často od lidí, kteří o něj tradičně okopávali své ušpiněné tenisky a dělali z něj fízla a donašeče, pocit, že nikdy nebyli schopni pochopit velikost jeho díla. „Jistě není soustavný, ve všech směrech dokonalý a ve všech knihách stoprocentně geniální, ale vždy ve svých dílech drží směr velmi racionálně a velmi programově. Kundera je pro mě člověk, na kterého bychom měli být hrdi. Je to náš jediný autor světového rozměru, přesto je předmětem špinění a zneuctění. Trošku to souvisí s tím, že se po roce 89 hodně mluvilo o tom, že by měl Kundera dostat Nobelovu cenu za literaturu. Pokud se dobře pamatuji, tak proti tomu velice vehementně vystupoval Václav Havel. Chápu proč, protože Havlovy intelektuální ani literární dílo nedosahovalo nikdy ani ve svých nejvyšších okamžicích, a že tam nebyly špatné věci, třeba Pokoušení je docela zajímavá hra, jeho některé eseje jsou také dosud živé, ale nebyl to ten ultimativní autor, který pojímá ten svět ve své velikosti. Ale Kundera takový autor byl. Nejspíš takto byl nastartován ten antikunderismus, který se tady vleče,“ upozorňuje Petr Žantovský.

Z reakcí ho zaujala ta [Karla Hviždaly](#), který Kunderu znal osobně. „Ale mám zato, že dokázal překročit osobní hranici a vyjádřit význam Kundery. Dovolím si ocitovat z jeho vyjádření pro Český rozhlas plus: ‚Tvrdě se distancoval od snahy z něj dělat něco jiného, než čím ve skutečnosti byl a čím se cítil být. Držel se myšlenek Michela de Montaigneho z roku 1580, vynálezce eseje, který tvrdil: není v naší moci měnit věci, ale představy o nich ano.‘ To je strašně důležitá věta pro literáta a měla by být i pro novináře. Nevytváříme dějiny, ale máme povinnost o nich referovat a máme povinnost umožňovat našim čtenářům, aby o nich přemýšleli,“ poznamenává mediální odborník. A druhý citát je z Nesnesitelné lehkosti bytí z roku 1985: „Kýč vyvolává těsně po sobě dvě slzy dojetí. První slza říká: jak je to krásné, děti běžící po trávníku. Druhá slza říká: jak je to krásné být dojat s celým lidstvem nad dětmi běžícími po trávníku! Teprve ta druhá slza dělá z kýče kýč!“

Autor, který pro náš národ udělal nejvíc za posledních padesát let

Domnívá se, že v téhle větě není jenom estetika kýče, ale je v ní hodně velká filozofie. „Protože na ní stojí celá ta postmoderní debilita dnešního pseudo lidsko-právního a pseudo genderistického a

pseudo jakéhokoli dalšího tlachání v našich médiích. Vidíte, že ti lidé, co vám zprostředkovávají myšlenky typu: je třeba Istanbulská úmluva, je třeba tohle a tamto, nic nedělají. Ne. Jenom se dojímají nad tím, jaké dobro páchají. A to je ten kýč, to je to, o čem kdysi dávno mluvil i Václav Bělohradský, když hodnotil Václava Havla jako politický kýč. To dojímáním se sebou samým a svojí dobrotou a svojí láskou. Když bych měl někoho jmenovat, tak určitě Tomáše Halíka. To je typický představitel tohoto přístupu. Pochválil jsem Karla Hvíždalu, na dálku ho velmi srdečně zdravím a spolu s ním se loučím s Milanem Kunderou jako autorem, který pro náš národ udělal nejvíc za posledních padesát let,“ dodává Petr Žantovský.

[ZDROJ](#)